

UVOD

Zašto sam izabrao baš ovaj citat za početak izlaganja o etici? Koliko god da bio banalan, jer pravi filozofi vole transcendentalne istine, ovaj nas citat sasvim lepo uvodi u kritiku etike, o kojoj će ovde biti reč.

Krenimo od jedne zamišljene maksime. Recimo da ona glasi: „Pucanje nije dobro.“ Znači, pucati se ne sme. Zatim dolazi moralni autoritet Harry i kaže kako je pucanje *dobro* pod uslovom da meci završe u pravom čoveku. Za potrebe ovog izlaganja reći ću da se ja, verovatno kao i vi, slažem i s prvom moralnom maksimom, ali i s Harryevim citatom. I tu dolazimo do problema, jer kao što je sasvim jasno, te su izjave kontradiktorne. Prva je opšte negirajuća, a druga je posebno potvrdna, i njihov je odnos isključujući. Ovaj problem ilustrira glavni problem sa kojim se susreće etika i koji ću tematizirati u ovom izlaganju.

Za početak treba reći nešto o izvorima i korenima ovakvog skeptičnog stava prema etici. Na prvom mestu je definitivno **Milan Kangrga** čija je čitava karijera protekla u beskompromisnoj kritici etike. Drugi je **Michel Foucault**, koji je izrazio snažnu skepsu prema sistemima misli, te uništio *nevinost* znanja kao takvog. To će ujedno biti i glavne reference ovog izlaganja. Metodološki gledano sledim Derridin naputak, prema kojem filozofskim tekstovima treba pristupati isto kao i književnim tekstovima. Odnosno, ne treba praviti veliku razliku između recimo Aristotelove Metafizike i bajki Ivane Brlić – Mažuranić. Metafizika ima istorijsku i literarnu vrednost, ali ne može poslužiti kao valjan model za opisivanje stvarnosti.

1. ETIKA

Nemoguće je u par rečenica sumirati sve etičke koncepcije. Mnogo je ljudi kroz istoriju filozofije na različite načine govorilo o etici. Ali za kritiku etike ipak treba poći od nekakve koncepcije etike. Evo kako ja vidim etiku: etika bi bila znanost u potrazi za večnim vrednostima i principima ponašanja. Ona promišlja o tome koje je delovanje dobro, a koje loše, kako voditi dobar život i kakvo je pravedno društvo. Ona pretpostavlja da je čovek slobodno biće, obdareno razumom, da promišlja o svom delovanju, da djeluje u skladu sa motivima, da je svestan, odgovoran, da predviđa posledice svog delovanja i procenjuje ih, da brine o drugim ljudima i njihovom dobru itd. Sve je ovo podložno ispitivanju i ova kritika etike će to preispitati.¹

Često se kao garancija morala navodi Bog. Bog je taj koji je osmislio moralne principe, narav čoveka, dobrotu, zlo i sve srodno. Svojevremeno je Dostojevski domislio finu formulu koja veže moralni poredak uz Boga, a ona glasi: “Ako Bog ne postoji, sve je dopušteno.” Ovo na prvi pogled doista izgleda jako mudro, međutim, mnogo se toga promenilo od vremena u kojem je živio Dostojevski. **Slavoj Žižek** parafrazira Dostojevskog, ali u duhu današnjice: “Ako Bog postoji, sve je dopušteno.” Svi religijski fundamentalisti upravo Boga koriste kao opravdanje svojih nakana, koje nemaju ništa zajedničko s našim svakodnevnim iskustvom dobrote. Upravo ako Bog postoji, imate dobar razlog za ubojstva i terorističke napade. Dakle, postojao Bog ili ne postojao, etika ima veliki problem sa svojim teološkim utemeljenjem.

---

¹ MALA POLITIČKA ENCIKLOPEDIJA, op. cit., str. 687.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

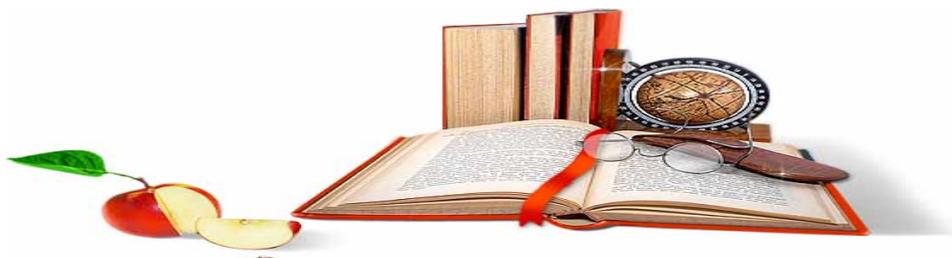
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

